

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 40

din 25 martie 2025

Prin punctul de vedere nr. 3927/2025 exprimat de Direcția Legislație, documentare și contencios a fost semnalată necesitatea unei intervenții legislative pentru modificarea art. 283 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

În concret, analiza efectuată de direcția de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a vizat oportunitatea modificării dispozițiilor legale menționate, astfel încât durata de 2 ani a cursurilor Institutului Național al Magistraturii să fie aplicabilă auditorilor de justiție admiși până în anul 2027 inclusiv.

Plenul reține că situația existentă în prezent la nivelul sistemului judiciar reclamă o preocupare permanentă pentru adoptarea unei politici coerente și eficiente de resurse umane în cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea.

Pornind de la dezideratele prezente și de perspectivă, este necesară promovarea unor demersuri prin care să se asigure posibilitatea ocupării posturilor vacante de la nivelul instanțelor și parchetelor, măsură menită să contribuie la respectarea standardelor constituționale vizând principiul fundamental al independenței justiției, evitând astfel destabilizarea sistemului judiciar în ansamblul său și afectarea gravă a dreptului cetățeanului de acces la justiție.

În prezent judecătorii, tribunalele și parchetele de pe lângă acestea se confruntă cu o situație dificilă în ceea ce privește asigurarea resurselor umane.

Sub acest aspect, trebuie precizat că la data de 1 martie 2025 erau vacante la judecătorii 456 de posturi de judecător, reprezentând 19,70% din totalul de 2315 posturi din schemele de personal ale acestor instanțe, în timp ce la parchetele de pe lângă judecătorii erau vacante 366



de posturi de procuror, reprezentând 26,28% din totalul de 1389 de posturi din schemele de personal ale acestor parchete.

Mai mult, în ceea ce privește posturile vacante de la judecătorii și parchetele de pe lângă judecătorii, nu trebuie ignorat faptul că schemele de personal ale acestora vor fi afectate și prin vacantarea posturilor ca urmare a eliberărilor din funcție prin pensionare, precum și ca urmare a concursurilor de promovare efectivă în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor.

În aceste condiții, situația dificilă cu care se confruntă judecătorii și parchetele de pe lângă aceste instanțe ar fi accentuată, fără îndoială, de perspectiva creșterii la 3 ani a duratei cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție admiși la Institutul Național al Magistraturii începând cu anul 2026. O astfel de măsură va avea ca efect imediat faptul că în anul 2029 nu va mai exista o generație de auditori de justiție care să termine cursurile Institutului Național al Magistraturii.

În condițiile în care numărul mare de posturi de judecător și procuror vacante la judecătorii și, respectiv, la parchetele de pe lângă judecătorii nu ar putea fi redus semnificativ în doar 3 ani este evident că imposibilitatea numirii, timp de cel puțin un an, a unor noi judecători stagiați și a unor noi procurori stagiați, va adânci criza resurselor umane cu care se confruntă aceste instanțe și parchete.

În acest context, nu trebuie ignorat nici faptul că analiza procedurilor de admitere la Institutul Național al Magistraturii organizate în ultimii ani evidențiază o scădere a atractivității profesiilor de judecător și procuror, pusă în lumină de reducerea constantă a numărului de candidați (în anul 2021 - 2499 candidați, în anul 2022 - 1637 candidați, în anul 2023 - 1556 candidați, iar în anul 2024 - 1816 candidați).

Scăderea atractivității va fi, fără îndoială, accentuată de perspectiva majorării duratei cursurilor Institutului Național al Magistraturii, fapt care, în perioada imediat următoare, este imperativ să fie evitat, pentru a nu afecta semnificativ echilibrul fragil, obținut după eforturi deosebite, în ceea ce privește resursele umane în sistemul judiciar.

Totodată, trebuie avută în vedere și situația generată de imposibilitatea organizării concursului de admitere în magistratură în anul 2025, date fiind dispozițiile art. VII din O.U.G. nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene.

Potrivit art. VII alin. (1) din acest act normativ, *„începând cu 1 ianuarie 2025 se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din autoritățile și instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006*



privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii.”

Date fiind aceste prevederi, Consiliul Superior al Magistraturii se află în imposibilitate de a organiza în anul 2025 concursul de admitere în magistratură prevăzut de art. 63 din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare.

Or, suspendarea concursurilor sau examenelor pentru ocuparea posturilor vacante sau temporar vacante va avea, cu certitudine, un impact grav asupra situației resurselor umane din sistemul judiciar, context în care apare cu atât mai necesară luarea tuturor măsurilor pentru a evita ca în perioada următoare să nu existe vreun an fără o generație de auditori de justiție.

În același timp, rămân de actualitate problemele vizând capacitatea administrativă a Institutului Național al Magistraturii, prezentate pe larg în nota de fundamentare a O.U.G. nr. 146/2024, care atât la acest moment, cât și într-o perioadă următoare, fac extrem de dificilă școlarizarea concomitentă a trei generații de auditori de justiție.

Astfel, pe fondul crizei acute de judecători și procurori, activitatea Institutului Național al Magistraturii a cunoscut o creștere exponențială în ultimii ani, determinată de majorarea numărului de locuri la concursurile de admitere la Institut. În acest fel, numărul auditorilor de justiție formați anual a crescut progresiv, de la 276 auditori de justiție în anul 2006, la 398 auditori de justiție în anul 2019, 548 auditori de justiție în anul 2023, ajungând la 571 auditori de justiție în anul 2024. În mod evident, această creștere a volumului de activitate, realizată în condițiile în care Institutul formează concomitent 2 generații de auditori de justiție, va fi amplificată major de adăugarea a încă unei generații de auditori de justiție pe care Institutul va trebui să o gestioneze concomitent din momentul în care durata cursurilor de formare a auditorilor de justiție va crește la 3 ani.

În același timp, volumul activităților de formare pe care le desfășoară Institutul Național al Magistraturii s-a majorat semnificativ și ca urmare a creșterii importante a numărului de judecători și procurori numiți în funcție în urma concursurilor de admitere în magistratură, pentru care Institutul trebuie să desfășoare cursurile de formare profesională cu o durată de 6 luni, prevăzute de art. 79 alin. (2) din Legea nr. 303/2022. Astfel, dacă în anul 2023 au fost recrutați prin această procedură 157 magistrați, în anul 2024 Institutul a trebuit să asigure formarea pentru peste 550 de noi judecători și procurori.

Totodată, nu pot fi neglijate nici activitățile de formare continuă desfășurate de Institutul Național al Magistraturii, care, de asemenea, se înscriu într-o tendință de creștere constantă.

Cu toate că volumul de activitate a sporit semnificativ, situația resurselor umane de care beneficiază Institutul este departe de a răspunde noilor realități, chiar și în urma suplimentării schemei de personal realizate prin H.G. nr. 891/2024. Din acest motiv, menținerea standardelor



de calitate și eficiență în activitățile Institutului este asigurată de eforturile deosebite pe care personalul acestuia le depune pentru a compensa deficitul de resurse umane.

În aceste condiții, adăugarea în perioada următoare a unei noi generații de auditori de justiție pentru care va trebui asigurată formarea inițială, alături de celelalte două pe care Institutul le gestionează în prezent, ar putea conduce la un blocaj în activitatea acestei instituții.

Mai mult, aceasta ar presupune alocarea de fonduri bugetare suplimentare pentru acoperirea cheltuielilor pe care le implică procesul de formare inițială pe durata a trei ani pentru fiecare generație, în loc de doi ani, fonduri care sunt necesare pentru plata burselor auditorilor de justiție, a drepturilor salariale ale formatorilor, precum și pentru suportarea cheltuielilor de cazare a auditorilor de justiție și a altor cheltuieli materiale.

Tabloul acestor realități cu care se confruntă Institutul Național al Magistraturii este completat și de împrejurarea că sediul acestuia va fi supus unor ample lucrări de consolidare și renovare care vor determina desfășurarea temporară a activităților instituției într-un alt sediu.

De altfel, situația resurselor materiale de care dispune Institutul Național al Magistraturii este improprie chiar și pentru derularea activităților aferente formării inițiale a două generații de auditori de justiție, concomitent.

Astfel, în prezent sunt folosite ca săli de cursuri unele spații inadecvate pentru activitatea de formare, iar numărul acestora este insuficient pentru a permite dimensionarea optimă a numărului de auditori de justiție în fiecare grupă. Edificatoare este și situația principalei săli destinate formării (Aula Institutului Național al Magistraturii), care, chiar în condiții de utilizare la capacitate maximă (aproximativ 150 de locuri), permite participarea la curs a doar jumătate din numărul auditorilor de justiție din cadrul unei generații, fapt care a impus dublarea numărului de cursuri.

Or, o altă majorare a numărului de activități de formare profesională (cursuri și seminare) prin adăugarea a încă unei generații concomitent nu poate fi gestionată fără un număr suplimentar de personal de formare și de săli corespunzătoare procesului educativ, de care Institutul nu dispune în prezent.

Pe aceste premise, este evident că Institutul Național al Magistraturii ar putea asigura formarea profesională inițială pentru trei generații de auditori de justiție, concomitent, doar în condițiile în care primește resursele umane și materiale suplimentare necesare în acest sens.

Asigurarea acestor resurse este însă un proces de durată, care implică, pe de o parte, suplimentarea posturilor și ocuparea acestora, iar pe de altă parte, finalizarea lucrărilor de consolidare și renovare a sediului Institutului Național al Magistraturii.





CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Pe aceste premise, pentru a evita agravarea situației resurselor umane în perioada următoare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că este necesară sesizarea ministrului justiției în vederea inițierii demersurilor necesare pentru modificarea Legii nr. 303/2022, după cum urmează:

La articolul 283, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 283 - (1) Durata cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție admiși la Institutul Național al Magistraturii în anii 2022 - 2027 este de 2 ani.

.....
(3) După al doilea an de formare la Institutul Național al Magistraturii, auditorii de justiție admiși la Institutul Național al Magistraturii în anii 2022 - 2027 susțin testul psihologic și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, potrivit dispozițiilor prezentei legi.”

Pentru motivele prezentate în cele ce preced, în temeiul dispozițiilor art. 29 alin. (4) și ale art. 39 alin. (5) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți (15 voturi DA și 1 abținere),

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art. 1 – Sesizarea ministrului justiției în vederea efectuării demersurilor necesare modificării art. 283 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Art. 2 - Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii și se comunică Ministerului Justiției, potrivit legii.

Dată în București, la data de 25 martie 2025.

Judecătoarea Elena COSTACHE,
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii



Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01



Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro



Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011